

Op te bergen
in de band van
6 en 7 november 2001

Statenstuk 872

Nota energiebeleid

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Milieu, Water en Groen op
15 oktober 2001

B-stuk

Behandeld door de heer J.G. Koops, telefoonnummer (0592) 365839
Portefeuillehouder: de heer Joh. Dijks

Inleiding

Klimaatverandering behoort tot een van de grote milieuproblemen van de komende jaren. Zoals ook in het onlangs verschenen Nationaal Milieubeleidsplan (NMP)⁴ wordt onderkend blijkt voortgaan op het niveau van het gangbare energiebeleid niet afdoende. Minimaal is een intensiveringsslag op diverse aandachtsvelden respectievelijk beleidsterreinen noodzakelijk. Een noodzakelijke randvoorwaarde is dat alle energiegebruikers, intermediaire organisaties en overheden energiebesparing en de inzet van duurzame energiebronnen als een van hun kerntaken gaan zien.

Op 20 november 2000 heeft de Statencommissie Milieu, Water en Groen de Energieverkenning Drenthe behandeld. Doel van de Energieverkenning Drenthe was het inventariseren van de mogelijkheden binnen Drenthe op het gebied van energiebesparing en duurzame energie. De commissie heeft ons advies overgenomen om als vervolg op de Energieverkenning Drenthe een Nota energiebeleid op te stellen, waarin de uitgangspunten en keuzes meer expliciet worden aangegeven. Zij heeft tevens geadviseerd aan de Energienota een Activiteitenprogramma te koppelen. Beide stukken liggen nu voor. Daarbij moet de Nota energiebeleid beschouwd worden als een uitwerkingsnota van het Provinciaal omgevingsplan (POP) ten aanzien van de onderwerpen energiebesparing en duurzame energie.

Bij de uitwerking van de Energienota is gekozen voor de systematiek van de in Interprovinciaal Overleg (IPO)-verband ontwikkelde "menukaart". Via deze systematiek wordt voor diverse relevante aandachtsvelden aangegeven welke ambities de provincie nastreeft. Deze menukaart maakt het mogelijk de inzet en prestaties van provincies onderling te vergelijken (een soort benchmarking). Door het uitbrengen van een Nota energiebeleid en Activiteitenprogramma 2002-2005 creëert de provincie ook de mogelijkheid van een financiële tegemoetkoming van de kant van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) ten behoeve van de uitvoering van het Activiteitenprogramma, conform afspraken in het kader van Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (BANS)-klimaat. Onduidelijkheid omtrent een eventueel klimaatconvenant, dat oorspronkelijk was gepland in december 2000, heeft mede geleid tot vertraging van de Nota energiebeleid.

Uit de Nota energiebeleid blijkt dat op alle beleidsvelden een intensiveringsslag noodzakelijk is. Wel worden vanuit de provincie bezien prioriteiten gesteld. Deze liggen bij de aandachtsvelden Duurzame energie, Energie in de bouw, Energie en verkeer en vervoer en Energie in de eigen organisatie (voorbeeldfunctie). Belangrijke nieuwe items zijn de relatie tussen energie en ruimtelijke ordening (met name het streven om te komen tot het formuleren van meer concrete toetsingscriteria zoals in het kader van ISV en bestemmingsplannen) en de verdere ontwikkeling van zonnecellen (PV) en omgevingswarmte (warmtepompen). Gestreefd zal worden om de komende liberalisering van de energiemarkt mede te benutten als mogelijkheid om ook doelstellingen op het gebied van duurzame energie te verwezenlijken. In het voorjaar van 2001 is gestart met het beleidsveld Energie in de milieuvergunning. Omtrent de voornemens op het gebied van windenergie bent u vlak voor de zomer in het kader van Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW) geïnformeerd. In het Actieprogramma 2002-2005 (zie bijlage 4) zijn diverse acties opgenomen op basis waarvan de in de Nota energiebeleid geformuleerde doelstellingen moeten worden gerealiseerd. Het actieprogramma is niet volledig ingevuld om zodoende nog in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen in de komende drie jaar.

Een intensiveringsslag tenslotte is niet denkbaar zonder extra middelen. Tot nu toe werden projecten ad hoc gefinancierd uit bestaande fondsen (NMP-fonds, Fonds flexibel beleid). Uit het oogpunt van planning, continuïteit en het kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen is ter financiering van het Actieprogramma 2002-2005 gekozen voor het instellen van een driejarig krediet. De financiering van de benodigde extra menskracht voor de komende jaren moet komen via BANS-klimaat (zie hoofdstuk 3). Ter informatie voor wat betreft de lopende activiteiten is het Actieprogramma 2001 toegevoegd waaruit blijkt dat een deel van het beleid reeds in gang is gezet (zie bijlage 3 van de Nota energiebeleid).

Advies

1. Vaststellen van de Nota energiebeleid Drenthe als basis voor beleid op het gebied van energiebesparing en duurzame energie voor de komende drie jaar als uitwerkingsplan van het POP.

2. Instemmen met de activiteiten zoals voorgesteld in het Actieprogramma 2002-2005 als belangrijke eerste aanzet tot het realiseren van de doelstellingen op dit terrein, zowel intern (voorbeeldfunctie) als extern.
3. Instemmen met het inbrengen van een voorstel ter financiering van de activiteiten uit het Activiteitenprogramma 2002-2005 bij de behandeling van de Najaarsnota ter grootte van f 500.000,- per jaar voor de periode van drie jaar (f 1,- per inwoner per jaar), mee te nemen in de begroting voor 2002.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

1. Het voldoen aan de (inter)nationale afspraken met betrekking tot de uitstoot van CO₂ (Kyoto-protocol) hetgeen neerkomt op 6% CO₂-emissiereductie (2008-2012 ten opzichte van 1990).
2. Realiseren van het Drentse aandeel in de CO₂-emissiereductie hetgeen neerkomt op circa 500.000 ton CO₂/jaar. Het landelijke zogenaamde beleidstekort bedraagt 17 megaton/ jaar.
3. Het vergroten van het aandeel duurzame energie in de energieopwekking tot 10% in 2010.

Argumenten

1. In het Bestuursprogramma 1999-2003 Besturen in Balans staat dat "de provincie voorstander is van het gebruik van zonne-energie en andere vormen van duurzame energie. Daarnaast blijft een krachtig energiebesparingsbeleid nodig. Stimulering hiervan heeft de aandacht".
2. Wij geven invulling aan de statenmotie (november 1999) waarin ons wordt verzocht prioriteit te geven aan een voorbeeldfunctie duurzame ontwikkeling (zowel intern als extern) onder andere rond het thema duurzame energie.
3. Wij geven uitvoering aan ons eigen advies respectievelijk het advies van de Statencommissie Milieu, Water en Groen om als vervolg op de Energieverkenning Drenthe een Energienota inclusief Activiteitenprogramma op te stellen.
4. De provincie Drenthe zal de realisatie van een deel van de (inter)nationale klimaatafspraken moeten waarmaken in de vorm van activiteiten op het gebied van energiebesparing en duurzame energie in Drenthe conform het IPO-milieuprogramma 1999-2002. Hierin hebben de provincies hun ambities op energiegebied vastgelegd en aangegeven dat ze voor zichzelf belangrijke taken zien weggelegd op het gebied van energiebesparing en duurzame energie. Ook zijn in IPO-verband gezamenlijke trajecten opgestart zoals de ontwikkeling van de zogenaamde menukaart.
5. Het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (BANS, maart 1999) onderdeel klimaatbeleid: Rijk, IPO en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben onderkend dat klimaatverandering een belangrijk maatschappelijk probleem is dat vraagt om een gezamenlijke aanpak.
6. De provincie zal haar ambities moeten aangeven om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming van de kant van VROM (exacte regeling is op dit moment nog onduidelijk).
7. Gemeenten verwachten van de provincie op bepaalde terreinen een regiefunctie zoals bijvoorbeeld op het gebied van ISV, energie en ruimtelijke ordening en liberalisering.

Uitvoering

Tijdsplanning

Wat betreft de Energienota:

- 2002-2005 Uitvoeren van de beleidsvoornemens.

Wat betreft het Activiteitenprogramma:

- 2001 Uitvoering geven aan de activiteiten zoals vermeld in het Activiteitenprogramma -2001 (zie bijlage 3). Dit onder andere conform de verkregen gelden in het kader van het Fonds flexibel beleid (november 2000).
- 2002-2005 Uitvoering geven aan de activiteiten conform het Activiteitenprogramma 2002-2005.

Financiën

Totale kosten	De provinciale gelden worden voor het overgrote deel ingezet als cofinanciering in diverse projecten. De totale financiële omvang van deze projecten is nog niet bekend.
Externe kosten	Nog niet aan te geven.
Kosten voor de provincie	f 500.000,-- per jaar gedurende een periode van drie jaar.
Uit het budget:	Financiering van de activiteiten uit het Activiteitenprogramma 2002-2005, ter grootte van f 500.000,-- per jaar voor een periode van drie jaar, mee te nemen in de begroting voor 2002 en volgende jaren.

Als uitgangspunt hierbij is genomen het gegeven dat provincies f 1,-- tot f 3,-- per inwoner per jaar uitgeven aan projecten op energiegebied (IPO-monitoringsrapportage 2001). Wanneer Drenthe de ondergrens aanhoudt komt dit neer op f 500.000,--/jaar. Aangenomen wordt dat via BANS-klimaat een extra medewerker wordt verkregen, hetgeen noodzakelijk is voor de uitvoering van de activiteiten. Zie verder voor wat betreft menskracht hoofdstuk 3 van de Energienota.

Monitoring en evaluatie

- Jaarlijkse rapportage aan provinciale staten aansluitend bij de IPO-monitoringsrapportage (onderdeel energie).
- Monitoring van de projecten uit het Activiteitenprogramma maakt deel uit van de projecten.

Extern betrokkenen

Uit de Energienota en het Actieprogramma blijkt dat energie raakvlakken heeft met vele beleidsvelden. Navenant is ook het aantal extern betrokkenen groot en divers. Met name genoemd worden: gemeenten, energiebedrijven, intermediairen, het bedrijfsleven en diverse maatschappelijke organisaties.

Communicatie

Er zal in samenwerking met de Stafgroep Communicatie een communicatieplan worden opgesteld waarin aangegeven zal worden op welke wijze moderne communicatietechnieken kunnen bijdragen aan (de verspreiding van) de kennis op het gebied van energiebesparing en duurzame energie.

Bijlagen

Geen.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 27 augustus 2001
Kenmerk: 28/6.1/2001006044

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
H. Rappa-Velt, griffier

tk/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 27 augustus 2001, kenmerk 28/6.1/2001006044;

BESLUITEN:

- I. de Nota energiebeleid vast te stellen als basis voor het beleid op het gebied van energiebesparing en duurzame energie;
- II. het Activiteitenprogramma 2002-2005 vast te stellen als belangrijke eerste aanzet tot het realiseren van de doelstellingen uit de Nota energiebeleid en daarvoor een bedrag ter grootte van *f* 500.000,- per jaar voor de periode van drie jaar (*f* 1,- per inwoner per jaar) mee te nemen in de begroting voor 2002 en volgende jaren.

Assen, 7 november 2001

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

tk/coll.

